

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/1663,Otwarcie-wystawy-Solidarnosc-Walczaca-Gdansk-22-listopada-2007-r.html>

11.04.2026, 09:49

Otwarcie wystawy „Solidarność Walcząca” – Gdańsk, 22 listopada 2007 r.

22.11.2007

22 listopada 2007 r. w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku-Oliwie miało miejsce otwarcie wystawy „Solidarność Walcząca”, przygotowanej przez IPN, Urząd Miasta Wrocławia oraz Komitet Obchodów 25-lecia Solidarności Walczącej.

Wernisaż połączony był z konferencją na ten sam temat, którą zorganizował Oddział IPN w Gdańsku, a w której głos zabrali byli członkowie Solidarności Walczącej oraz historycy badający dzieje tej organizacji.

Piotr Serwaczak przedstawił licznie zgromadzonej publiczności historię Kontrwywiadu Solidarności Walczącej, w tym techniczne i organizacyjne szczegóły prowadzenia nasłuchów radiowych częstotliwości używanych przez MO i SB, sposoby przygotowywania analiz i rozpracowywania organizacji, składu personalnego oraz procedur działania komunistycznych służb specjalnych. Serwaczak zaprezentował również niektóre z dopiero niedawno ujawnionych dokumentów Archiwum Kontrwywiadu Solidarności Walczącej.

Prof. Marek Czachor wystąpił z referatem nt. „Żołnierza Solidarnego”, pisma będącego swoistą „dywersją ideologiczną”, adresowaną do kadry zawodowej Ludowego Wojska Polskiego. Prof. Czachor omówił m.in. zawartość poszczególnych numerów „Żołnierza Solidarnego” oraz sposoby zdobywania przez Solidarność Walcząca adresów żołnierzy, na które wysyłano czasopismo. Jak podkreślił, podstawowym zadaniem prowadzonej na przełomie lat 80. i 90. akcji było osłabienie morale LWP, tak aby w przypadku ponownego zaognienia się sytuacji w kraju władza nie mogła liczyć na wojsko w takim stopniu, jak miało to miejsce w latach stanu wojennego.

W panelu dyskusyjnym wzięli również udział inni działacze Solidarności Walczącej i autorzy książek o jej historii – Jadwiga Chmielowska oraz prof. Jerzy Pietraszko z Uniwersytetu Wrocławskiego. Oboje zgodzili się, że Solidarność Walcząca zwyciężyła, ponieważ polskie społeczeństwo uzyskało to, do czego dążyło – wolne i niepodległe państwo. Przyznali jednak, że kształt tego państwa po roku 1989 nie zawsze był zgodny z ideałami SW.

Prowadzący dyskusję dr Sławomir Cenckiewicz, naczelnik OBEP IPN w Gdańsku, podkreślił, że trudno badać historię Solidarności Walczącej i oceniać jej rzeczywistą rolę w opozycji demokratycznej w latach 80. przez pryzmat archiwów bezpieki, ponieważ była ona bardzo silnie zwalczana przez komunistyczne władze (jako przykład podał, iż jeszcze wiosną 1990 r. SB prowadziła przeciwko temu ugrupowaniu wspólne operacje z niemiecką Stasi), a materiały dotyczące jej rozpracowania były najsukuteczniej niszczone.

Wystawę „Solidarność Walcząca”, dzięki współpracy Oddziału IPN w Gdańsku z Kulturalnym Kolektywem Uniwersytetu Gdańskiego, można bezpłatnie oglądać do połowy stycznia w Bibliotece Głównej UG w Gdańsku-Oliwie przy ul. Wita Stwosza 53, w godzinach otwarcia biblioteki (dni powszednie 9-20, sobota 10--17, niedziela 10-15).

1

2

